

**EHDOTUS MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ERÄIDEN
ELINTARVIKKEIDEN ALKUPERÄMAAN ILMOITTAMISESTA ANNETUN MAA- JA
METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEN 8 §:n 1 MOMENTIN MUUTTAMISEKSI**

Suomi notifioi 28.9.2016 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1160/2011 45 artiklan mukaisesti asetusehdotuksen eräiden elintarvikkeiden alkuperämaan ilmoittamisesta. Komissio ei vastustanut kansallisen asetuksen antamista. Maa- ja metsätalousministeriön asetus (218/2017) annettiin 5.4.2017. Määräaikainen asetus on voimassa 1.6.2017-31.5.2019.

Muutoksen perustelut

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (218/2017) 7 §:ssä säädetään, että ministeriö laatii 31.1.2019 mennessä raportin asetuksen soveltamisen vaikutuksista. Raportti toimitettiin Euroopan komissiolle 1.2.2019.

Keskeinen päätelmä kansallisen säädöksen arvioinnista oli, että kuluttajat ovat erittäin tyytyväisiä siihen, että elintarvikkeiden alkuperämaata koskeva tieto on aiempaa paremmin saatavissa. Taloustutkimuksen syksyllä 2018 tekemän kuluttajatutkimuksen mukaan 89 % kuluttajista pitää tietoa elintarvikkeen ainesosana käytetyn lihan alkuperämaasta erittäin tärkeänä tai tärkeänä. Maitotuotteiden ainesosana käytetyn maidon alkuperämaata koskeva tieto on 87 %:lle kuluttajista erittäin tärkeä tai tärkeä. Kuluttajat myös tarkistavat aiempaa useammin elintarvikkeen alkuperämaan ostaessaan tuotteita. Yli 75 % kuluttajista tarkistaa lihan ja maidon alkuperämaan aina tai lähes aina.

Liha-alan yritysten mukaan pakollisella alkuperämerkinnällä ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia lihan kokonaismarkkinaan. Muut markkinoilla vaikuttavat tekijät kuten brändivoima, kaupan ja teollisuuden neuvottelut sekä erilaiset tarjoukset ja kampanjat ovat merkitykseltään suurempia. Tästä syystä lihan kuluttajahinnoissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta sen jälkeen, kun ainesosana käytetyn lihan alkuperämaan ilmoittaminen säädettiin pakolliseksi. Lihan kulutus on kasvussa, mutta se on ollut sitä jo ennen pakollista alkuperämerkintävaatimusta. Samaan aikaan lihan kulutuksen kotimaisuusaste on hiukan laskenut Suomessa. Meijerialan yritysten osalta kansallinen alkuperämerkintävaatimus ei juurikaan muuttanut aiempia käytäntöjä. Kaiken kaikkiaan eräiden elintarvikkeiden pakolliseen alkuperämerkintään on suhtauduttu Suomessa myönteisesti.

Jotta vältetään tarpeeton hämmennys alkuperämerkintöjen osalta, maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (218/2017) voimassa olon jatkamista nykyisessä muodossaan pidetään perusteltuna 31.5.2019 jälkeenkin. Kuluttajatutkimusten valossa pakolliset alkuperämerkinnät ovat edelleen perusteltuja. Olisi perusteetonta heikentää alkuperämaata koskevan tiedon saantia tässä vaiheessa, kun kuluttajat ovat tottuneet tiedon saamaan. Myöskään elintarviketeollisuus ei ole suhtautunut kielteisesti alkuperämerkintäveloitteeseen.

Elintarvikkeen pääainekseen alkuperämaan ilmoittamista koskevista säännöistä annettua Komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2018/775 aletaan soveltaa 1.4.2020. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (218/2017) voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi 31.3.2020 asti.

Ehdotettu muutos

8 § Voimaantulo ja siirtymäaika: Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että määräaikaisen kansallisen asetuksen 31.5.2019 päättyvää voimassaoloaikaa jatkettaisiin 31.3.2020 asti.